



# OP WEG NAAR NIEUWE ENERGIE

## Warmteprogramma

## Nota van zienswijzen & wijzigingen

# INHOUD

<b>1</b>	<b>Inleiding</b>	<b>3</b>
<b>2</b>	<b>Behandeling zienswijzen</b>	<b>4</b>
2.1	Formele aspecten	4
2.2	Inhoudelijke behandeling zienswijzen	4
2.2.1	(Rechts)persoon 1: inwoner van Lelystad	4
2.2.2	(Rechts)persoon 2: inwoner van Lelystad	6
2.2.3	(Rechts)persoon 3: inwoner van Lelystad	7
2.2.4	(Rechts)persoon 4: Ennatuurlijk	8
2.2.5	(Rechts)persoon 5: inwoner van Lelystad	11
2.2.6	(Rechts)persoon 6: energiecoöperatie Opgewekt Lelystad	12
2.2.7	(Rechts)persoon 7: Huurdersvereniging Ons Belang (HVOB)	15
2.2.8	(Rechts)persoon 8: inwoner van Lelystad	16
2.2.9	(Rechts)persoon 9: LTO Noord	18
<b>3</b>	<b>Conclusie zienswijzen</b>	<b>20</b>
<b>4</b>	<b>Ambtshalve wijzigingen</b>	<b>21</b>

# 1 INLEIDING

---

Het ontwerp warmteprogramma 'Op weg naar nieuwe energie' heeft van 23 maart tot en met 6 mei 2026 ter inzage gelegen. De terinzagelegging is op 23 maart 2026 aangekondigd in het Gemeenteblad (jaargang 2026, nummer 137130) en op 25 maart 2026 in de Flevopost. Daarin is vermeld dat belanghebbenden tijdens deze termijn een zienswijze konden indienen bij de gemeente Lelystad.

Er zijn negen zienswijzen ingediend. In paragraaf 2.2 van deze nota zijn de zienswijzen opgenomen en voorzien van een antwoord.

## 2 BEHANDELING ZIENSWIJZEN

### 2.1 Formele aspecten

De volgende personen en rechtspersonen hebben een zienswijze ingediend op het ontwerp warmteprogramma.

Nummer	(Rechts-)persoon	Datum ontvangst
1	Inwoner van Lelystad	28-03-2026
2	Inwoner van Lelystad	31-03-2026
3	Inwoner van Lelystad	31-03-2026
4	Ennatuurlijk	07-04-2026
5	Inwoner van Lelystad	28-04-2026
6	Energiecoöperatie Opgewekt Lelystad	03-05-2026
7	Huurdersvereniging Ons Belang (HVOB)	05-05-2026
8	Inwoner van Lelystad	06-05-2026
9	LTO Noord, afdeling Oostelijk Flevoland	06-05-2026

De bovenstaande zienswijzen zijn vóór het einde van de termijn van terinzagelegging ontvangen door de gemeente. De zienswijzen zijn daarom ontvankelijk.

### 2.2 Inhoudelijke behandeling zienswijzen

#### 2.2.1 (Rechts)persoon 1: inwoner van Lelystad

##### Inhoud zienswijze

Ik heb het ontwerp warmteprogramma 2026-2050 gelezen en ik wil u graag mijn reactie geven.

Ik wil daarbij aangeven dat ik kritisch ben op dit plan en op de manier waarop dit nu met inwoners wordt gedeeld. Tegelijk ben ik zelf niet iemand die stilzit. Ik heb in mijn eigen woning al stappen gezet. Ik kook al elektrisch, ik verwarm met airco en ik heb zonnepanelen. Juist daarom lees ik dit soort plannen goed, omdat ik wil weten waar ik aan toe ben en welke keuzes ik straks nog heb.

Wat ik erg jammer vind, is dat het online document onvriendelijk was om te lezen. Dat lag voor een groot deel aan het formaat. Doordat er twee pagina's op één bladzijde stonden, was het digitaal erg lastig leesbaar. De tekst is klein en onrustig, waardoor het veel moeite kostte om het document prettig te lezen. Om die reden heb ik hulp moeten gebruiken om de belangrijkste punten goed op een rij te zetten. Dat zou eigenlijk niet nodig moeten zijn bij een document dat voor inwoners bedoeld is.

De reactietermijn is daarnaast erg kort. Het gaat om een groot en belangrijk onderwerp dat veel invloed heeft op woningen, kosten en keuzes voor de toekomst. Dan is meer tijd om het document te lezen en er goed over na te denken voor veel inwoners wenselijk.

Voor werkende mensen niet altijd haalbaar om even langs te komen op het stadhuis/warmteloket of op andere

momenten informatie op te halen. Veel inwoners werken overdag en kunnen niet zomaar tijd vrijmaken. Juist daarom is het belangrijk dat de informatie thuis en online goed, duidelijk en makkelijk te lezen en te begrijpen is.

Daarnaast wil ik meegeven dat dit document voor mensen die uit het buitenland komen of voor mensen die laaggeletterd zijn bijna niet te doen is. Er staan veel moeilijke woorden in en de vorm van het document maakt het nog lastiger. Daardoor vind ik dit geen inclusief document. Juist bij een onderwerp dat iedereen raakt, zou de informatie voor alle inwoners begrijpelijk en toegankelijk moeten zijn.

Ik zou u daarom willen vragen om bij dit soort belangrijke plannen meer rekening te houden met de bereikbaarheid, leesbaarheid en toegankelijkheid voor gewone inwoners. Mijn advies is om naast het officiële document ook een korte bewonersversie in makkelijke taal te maken, de reactietermijn te verruimen en informatie ook op een eenvoudige online pagina, in een brief of via korte filmpjes beschikbaar te maken. De pagina van de gemeente Lelystad was namelijk ook erg tekstueel en niet vriendelijk opgesteld.

Juist omdat dit onderwerp zoveel invloed heeft op inwoners, had ik verwacht dat de gemeente de bewoner meer centraal zou zetten in taal, vorm en uitleg.

In de meedenkgroep (bijlage) is letterlijk gezegd dat de gemeente moet kijken naar het journaal in makkelijke taal, en dat dat ongeveer het niveau is waarop gecommuniceerd moet worden in Lelystad. Dit is dus aangegeven, maar niet toegepast.

Ook is in de meedenkgroep benoemd dat de kaarten van de volgorde van wijken slecht leesbaar waren. Dat bevestigt voor mij dat de vorm van de informatie nu niet goed aansluit bij wat inwoners nodig hebben.

Veel inwoners willen vooral antwoord op duidelijke vragen, zoals: wat betekent dit voor mijn huis, wanneer is mijn wijk aan de beurt, mag ik zelf een andere oplossing kiezen, wat moet ik misschien aanpassen in huis en wat kan ik nu al doen?

Op onderdelen zijn deze antwoorden wel in het document terug te vinden, maar niet op een directe, overzichtelijke en bewonersvriendelijke manier.

Daarnaast wordt veel gesproken over wat later nog komt, zoals wijkuitvoeringsplannen en verdere uitwerking. Voor inwoners kan dat voelen als: ik moet wel reageren, maar ik weet nog niet precies waarop. Er is nog veel onduidelijk wanneer ik document lees.

Ik vraag mij af of de manier van participatie nu wel echt alle inwoners bereikt. De huidige aanpak lijkt vooral goed te werken voor mensen die al mondig, digitaal vaardig, beleidsstukken begrijpen en actief betrokken zijn, maar veel minder voor inwoners die daar meer moeite mee hebben.

Daarnaast vind ik het schrikbarend dat er niks is gedaan met de opmerkingen van de meedenkgroep. Dit verhoogt niet de betrouwbaarheid van de gemeente.

Tot slot vind ik het belangrijk dat voor inwoners duidelijk is welke partijen betrokken zijn bij de uitvoering en hoe die rollen verdeeld zijn. Juist omdat de gemeente aandeelhouder is van HVC en HVC betrokken is bij de verdere uitwerking, is open communicatie hierover van belang.

Ik hoop dat u deze punten wilt meenemen, zodat meer inwoners echt mee kunnen lezen, mee kunnen denken en mee kunnen praten.

Er is hiervoor nog veel werk te doen voor de gemeente Lelystad.

### **Reactie gemeente**

Het is goed dat u kritisch bent op onze plannen. We vinden het fijn dat inwoners meelesen en reageren, zodat we onze plannen kunnen verbeteren.

Als eerste geeft u aan dat het document onvriendelijk was om te lezen en dat dit voor een groot deel aan het formaat lag. Het document was liggend opgemaakt en heeft daarom twee pagina's aan tekst op één bladzijde. Dit is aangepast, zodat het een staand document is geworden. Hierdoor staat er nog maar één pagina tekst op één bladzijde.

Daarnaast geeft u aan dat u de reactietermijn kort vindt. Zes weken is inderdaad niet heel erg lang, maar het is de wettelijk voorgeschreven termijn. We zien geen aanleiding om de termijn te verlengen.

Ook geeft u aan dat het document leesbaarder kan. We hebben het document nog eens grondig doorgenomen en herschreven in duidelijke taal waar dat mogelijk was. Het warmteprogramma is en blijft echter een juridisch beleidsdocument. Daardoor kunnen we niet alle vaktermen en juridische begrippen vermijden. Daarom leggen we deze begrippen uit in de begrippenlijst. We streven ernaar om de plannen die voortvloeien uit dit warmteprogramma - zoals de wijkuitvoeringsplannen - zoveel mogelijk in begrijpelijke taal te schrijven. Dit geldt ook voor alle andere communicatiemiddelen die bij onze inwoners terechtkomen, zoals (nieuws)brieven, folders en de informatie op onze website. Hierin nemen we de adviezen van de meedenkgroep mee.

U adviseert ons om een korte bewonersversie van het warmteprogramma te maken in makkelijke taal. Dit hebben we gedaan in de vorm van de samenvatting die aan het begin van het document staat. Ditzelfde geldt voor de teksten op onze webpagina [www.lelystad.nl/nieuweenergie](http://www.lelystad.nl/nieuweenergie), waar nu ook informatie te vinden is over het warmteprogramma. Uw advies om de informatie uit het warmteprogramma in een brief of via korte filmpjes beschikbaar te maken nemen we van harte over in onze communicatieplannen.

Inwoners willen vooral antwoord op praktische vragen, zoals u aangeeft. Die antwoorden staan niet in het warmteprogramma, maar werken we uit in onze communicatiemiddelen. Een voorbeeld hiervan is De Slimme Warmtegids, die in november 2025 is verspreid onder alle huishoudens in Lelystad met een gasaansluiting. Zo blijft het warmteprogramma waarvoor het bedoeld is: het vastleggen van ons beleid.

Het klopt dat er nog veel onduidelijk is, zoals u ook terugleest in het document. De warmtetransitie is een grote opgave en we doen dit voor het eerst. Daarom zijn ook wij nog zoekende naar de beste aanpak voor sommige onderdelen van de warmtetransitie. We kiezen er bewust voor om ook te communiceren over de dingen die we nog niet weten, om inwoners wel alvast mee te nemen in wat eraan komt. We vinden het namelijk belangrijk dat inwoners weten wat er gaat gebeuren, zodat ze zich alvast kunnen voorbereiden.

Tot slot: we gaan zeker communiceren over welke partijen er betrokken zijn bij de warmtetransitie en de aanleg van het warmtenet. Dat doen we nu al in onze persberichten en nieuwsbrieven, maar nog niet heel uitgebreid omdat we de samenwerking met HVC nog aan het verkennen zijn.

### **Aanleiding tot wijzigingen**

Op basis van deze zienswijze is de opmaak van het document aangepast van liggend naar staand. Daarnaast zijn de teksten waar mogelijk herschreven in duidelijke en begrijpelijke taal.

### **2.2.2 (Rechts)persoon 2: inwoner van Lelystad**

#### **Inhoud zienswijze**

Hierbij een reactie op de berichten over de nieuwe energieplannen.

Als bestuur van de VvE [xxx], willen we graag wat meer duidelijkheid over onderstaande onderwerpen.

Ervan uitgaande, dat ons complex t.z.t. zal kunnen worden aangesloten op het warmtenet, vragen we ons af welke kosten dan voor rekening van de bewoners zullen komen?

Is er ook al een inschatting te maken van de hoogte van deze kosten?

Daarnaast een heel belangrijk punt:

In juni 2024 hebben de appartementen een nieuwe ketel laten installeren.

Deze gaan in principe 15 jaar mee.

Daarnaast hebben we toen meteen een renovatie van de CLV-kanalen laten doen, aangezien dat verplicht was/werd.

Ook deze hebben een lange levensduur.

Het heeft voor elk appartement 3000 euro gekost.

We gaan ervan uit dat we hiervoor t.z.t. dan ook een vergoeding zullen ontvangen van de economische restwaarde.

### **Reactie gemeente**

Als uw appartementencomplex wordt aangesloten op het warmtenet, is het grootste deel van de kosten voor rekening van het warmtebedrijf. Het warmtebedrijf zorgt voor de aanleg van het warmtenet tot aan het complex, de leidingen binnen het complex en de installatie van de afleversets die de cv-ketels vervangen.

Het kan zijn dat er extra leidingen nodig zijn, bijvoorbeeld van de afleversets naar het startpunt van alle leidingen die nu onder de cv-ketel zitten. Deze kosten zijn voor rekening van de bewoners. De afleverset is in bruikleen en is dus eigendom van het warmtebedrijf. De kosten voor onderhoud, het oplossen van storingen en het vervangen van afleversets zijn ook voor rekening van het warmtebedrijf. Daarmee vervallen de kosten voor de aanschaf of huur van een cv-ketel en de onderhoudskosten. De bewoner betaalt wel mee aan deze kosten. Dat gebeurt via het vastrecht op de energierekening. Ten slotte betaalt de bewoner een eenmalige bijdrage voor het aanleggen van het warmtenet. Dit noemen we de bijdrage aansluitkosten.

Vanuit de Rijksoverheid is subsidie beschikbaar voor de bijdrage aansluitkosten. In 2026 is deze subsidie € 3.775.

Vanuit de gemeente houden we rekening met de betaalbaarheid van het warmtenet. Dat betekent dat we ook kijken naar gemeentelijke financiering voor het verlagen van de kosten voor een aansluiting op het warmtenet.

Op dit moment kunnen we nog geen inschatting maken van de hoogte van de kosten voor het warmtenet. Het warmtebedrijf gaat deze inschatting maken. Op dit moment voeren we gesprekken met HVC om warmte te gaan leveren in Lelystad. Als we hier goede afspraken over kunnen maken, gaat HVC een aanbod aan bewoners doen. We verwachten dat dit tussen 2028 en 2030 is in de eerste fase van de warmtetransitie.

Ten slotte geeft u aan dat u verwacht dat er een vergoeding komt voor de economische restwaarde van cv-ketels en CLV-kanalen. We verwachten niet dat hiervoor een vergoeding beschikbaar komt. De ontwikkeling naar een aardgasvrije samenleving is een normale maatschappelijke ontwikkeling en valt daarmee onder het normaal maatschappelijk risico. Ook geldt er een wettelijke overgangstermijn voordat de gaskraan daadwerkelijk dicht gaat. Deze wettelijke termijn is minimaal 8 jaar na het wijzigen van het omgevingsplan. We gaan het omgevingsplan wijzigen na het vaststellen van het warmteprogramma. Daarom gaan we nu uit van een einddatum van 2036 voor de wijken die het eerst van het gas af gaan (fase 1).

### **Aanleiding tot wijzigingen**

Deze zienswijze leidt niet tot aanpassingen in het warmteprogramma.

## **2.2.3 (Rechts)persoon 3: inwoner van Lelystad**

### **Inhoud zienswijze**

Even een hele simpele vraag. Verwachten jullie voordat het warmteplan uitgevoerd gaat worden alle te verwachten problemen met de elektriciteitsvoorziening (netcongestie/beschikbaar extra stroom) te hebben opgelost?

En wordt de gaskraan dan dichtgedraaid of blijft er wel gas door het leidingnet stromen voor piekgebruik en gaskokers?

## Reactie gemeente

TenneT en Liander werken hard aan het uitbreiden van het stroomnet. Op basis van de huidige inzichten komt er na 2033 meer ruimte op het stroomnet. Of de netcongestie dan helemaal is opgelost, is niet duidelijk.

De eerste wijken in Lelystad gaan voor 2036 van het gas af. Er is dus nog tijd om de problemen op het elektriciteitsnet op te lossen. De komende jaren blijft het echter lastig om een nieuwe aansluiting te krijgen of om een bestaande aansluiting te verzwaren.

Het geplande warmtenet gaat de problemen met netcongestie niet oplossen. Maar een warmtenetaansluiting vraagt wel minder stroom dan een warmtepomp. Met de hoeveelheid stroom die nodig is om één woning te verwarmen met een warmtepomp, kunnen drie woningen worden verwarmd met een warmtenet. Daardoor legt een warmtenet minder druk op het elektriciteitsnet dan een individuele warmtepomp.

De gaskraan wordt per fase dichtgedraaid. Dat betekent dat er op een gegeven moment geen gas meer door de leidingen stroomt in de aardgasvrije wijken (ook niet om te koken). Gas kan inderdaad nog wel ingezet worden bij piekverbruik of bij storingen in het warmtenet. Het warmtebedrijf is hiervoor verantwoordelijk. Het gebruik van aardgas als tijdelijke voorziening is tot uiterlijk 2050 mogelijk. Daarna moet de warmte ergens anders vandaan komen. Als u overstapt op een warmtepomp, is dit niet van toepassing. Een warmtepomp is een individuele oplossing. Net als bij een cv-ketel kunt u daardoor tijdelijk zonder warmte komen te zitten als er een stroomstoring is.

## Aanleiding tot wijzigingen

Deze zienswijze leidt niet tot aanpassingen in het warmteprogramma.

### 2.2.4 (Rechts)persoon 4: Ennatuurlijk

#### Inhoud zienswijze

Ik heb het warmteprogramma gedeeld met de betrokken collega's en graag komen we voor een aantal onderwerpen terug op de inhoud.

#### 1. Geothermie: planning en realisatie

Het warmteprogramma positioneert geothermie nadrukkelijk als toekomstige basisbron voor warmtenetten in Lelystad. Ennatuurlijk onderschrijft dat geothermie een belangrijke rol kan vervullen in de verdere verduurzaming van de warmtevoorziening. Tegelijkertijd constateren wij dat het warmteprogramma beperkt ingaat op de concrete uitvoeringsplanning en de bijbehorende besluitmomenten.

#### Wij hebben hierover de volgende vragen:

- 1.1 Welke concrete planning hanteert de gemeente voor de ontwikkeling van geothermie (vergunningverlening, boring, testfase en inbedrijfstelling)?
- 1.2 Op welk moment wordt vastgesteld of een geothermiebron technisch en economisch geschikt is als basislast voor warmtenetten?
- 1.3 In hoeverre wordt bij de planning rekening gehouden met onzekerheden in temperatuur, debiet en continuïteit, en wat betekent dit voor het vervolgtraject?

#### 2. Aansluiting van bestaande warmtenetten

In het warmteprogramma wordt gesuggereerd dat bestaande warmtenetten kunnen worden verduurzaamd door aansluiting op nieuwe warmtebronnen zoals geothermie. Deze koppeling is echter niet nader uitgewerkt, terwijl dit voor bestaande warmtebedrijven van groot belang is.

Wij vragen daarom om verduidelijking op de volgende punten:

- 2.1 Is het uitgangspunt dat bestaande warmtenetten prioriteit krijgen bij aansluiting op geothermie, of wordt parallel nieuwe infrastructuur ontwikkeld?
- 2.2 Wie is verantwoordelijk voor eventuele aanpassingen aan bestaande warmtenetten die nodig zijn om geothermie te kunnen inzetten (zoals temperatuurregime en hydraulische aanpassingen)?
- 2.3 Worden deze investeringen beschouwd als onderdeel van het warmtekavel/publieke warmtebedrijf, of blijven deze bij het bestaande warmtebedrijf liggen?

### **3. Prijsstelling van warmte bij inzet van geothermie**

De inzet van geothermie heeft directe gevolgen voor de prijsstelling van warmte. Hoewel het warmteprogramma verwijst naar betaalbaarheid en toekomstige regelgeving, ontbreekt op dit punt nog veel duidelijkheid.

Ennatuurlijk heeft de volgende vragen:

- 3.1 Op basis van welke systematiek wordt de kostprijs van geothermiewarmte vastgesteld en doorbelast aan warmtenetten?
- 3.2 In hoeverre wordt gewerkt met langjarige afname- en prijsafspraken tussen bronhouder en warmtebedrijf?
- 3.3 Wie draagt de consequenties indien de werkelijke kosten van geothermiewarmte hoger uitvallen dan vooraf geraamd?

### **4. Risicoverdeling**

De ontwikkeling en exploitatie van geothermie kent aanzienlijke technische en financiële risico's. In het warmteprogramma worden deze risico's beperkt benoemd, terwijl de verdeling ervan bepalend is voor investeringsbeslissingen.

Wij vragen verduidelijking over:

- 4.1 Wie draagt het exploratie- en boorrisico in de fase van bronontwikkeling?
- 4.2 Wie is verantwoordelijk bij tegenvallende productie, storingen of aanvullende investeringen tijdens exploitatie?
- 4.3 Hoe wordt voorkomen dat risico's terechtkomen bij warmtebedrijven die hier geen directe invloed op hebben, terwijl zij wel verantwoordelijk blijven voor levering aan eindgebruikers?

### **5. Positie van bestaande warmtebedrijven**

Ennatuurlijk hecht eraan dat bestaande warmtenetten en warmtebedrijven een volwaardige positie behouden binnen de verdere ontwikkeling van het warmteprogramma, zeker in het licht van de transitie naar een publiek integraal warmtebedrijf.

Wij hebben hierover de volgende vragen:

- 5.1 Kan de gemeente verduidelijken in hoeverre bestaande warmtenetten structureel kunnen profiteren van de inzet van geothermie?
- 5.2 Wordt geothermie primair gekoppeld aan nieuwe warmtekavels, of ook expliciet ingezet voor verduurzaming van bestaande netten?
- 5.3 Hoe wordt geborgd dat eerdere investeringen van bestaande warmtebedrijven niet worden verdrongen of onderbenut door nieuwe ontwikkelingen?

### **6. Leveringszekerheid en back up**

Het warmteprogramma noemt leveringszekerheid als belangrijk uitgangspunt, maar werkt de praktische invulling daarvan bij inzet van geothermie beperkt uit.

Ennatuurlijk vraagt aandacht voor:

- 6.1 De rol en inrichting van back upvoorzieningen bij geothermie.
- 6.2 De verantwoordelijkheidsverdeling tussen bronhouder en warmtebedrijf voor leveringszekerheid.
- 6.3 De gevolgen hiervan voor exploitatiekosten en warmtepreisen.

## Afsluitend

Wij ondersteunen de ambities van de gemeente Lelystad om warmtenetten verder te verduurzamen en zien geothermie als een kansrijke ontwikkeling. Tegelijkertijd achten wij het van belang dat de hierboven genoemde onderwerpen verder worden verduidelijkt, zodat bestaande warmtebedrijven tijdig en realistisch kunnen anticiperen op hun rol binnen de verdere uitvoering van het warmteprogramma.

## Reactie gemeente

### 1. Geothermie: planning en realisatie

De planning voor de realisatie van geothermie wordt bepaald door HVC en ziet er nu grofweg als volgt uit:

- 2027: vergunningverlening
- 2028: start boren
- 2030: exploitatie

In deze periode zal ook blijken in hoeverre de bron technisch en economisch geschikt is als basislast voor de (beoogde) warmtenetten. Afhankelijk van de resultaten hiervan onderzoeken we alternatieve of aanvullende bronnen (zoals aquathermie) die nodig zijn om een betrouwbaar en uitbreidbaar energiesysteem mogelijk te maken.

### 2. Aansluiting van bestaande warmtenetten

De bestaande warmtenetten kunnen aansluiten op de geothermiebron. Of zij dat doen, blijft voorlopig een eigen keuze en verantwoordelijkheid van de betreffende warmtebedrijven, binnen de kaders van de Wet collectieve warmte. Men wordt niet gevraagd om, voordat de termijn van economische afschrijving van de huidige bron is verstreken, aan te sluiten op de geothermiebron. Op het moment dat deze bedrijven willen aansluiten op de geothermiebron, zijn zij in principe zelf verantwoordelijk voor een aanpassing aan hun bestaande netten. Hoe dat qua financiën en risicoverdeling georganiseerd wordt, hangt af van afspraken tussen het warmtebedrijf en de bronpartij.

### 3. Prijsstelling

Kosten en prijzen voor warmte op basis van geothermie worden bepaald en doorbelast aan de hand van de kaders uit de Wet collectieve warmte (uiteindelijk "kostprijs+"). Dit geldt ook op het moment dat de kosten afwijken van wat er is geraamd, of dit nu hoger of lager is. Hierop wordt toezicht gehouden door de ACM. Eventuele afspraken over afname van warmte en de prijzen daarvoor zullen een uitkomst zijn van onderhandelingen tussen bronhouder en afnemer.

### 4. Risicoverdeling

De risico's worden verdeeld volgens het wettelijk kader. Zo draagt de vergunninghouder van de geothermiebron het exploratie- en boorrisico voor geothermie en is het (publiek integraal) warmtebedrijf verantwoordelijk voor het leveren van warmte, ook bij tegenvallende productie, storingen of andere benodigde investeringen tijdens exploitatie. Een risicoverdeling tussen bronhouder en afnemer is afhankelijk van onderhandelingen tussen partijen (binnen het wettelijk kader).

### 5. Positie van bestaande warmtebedrijven

Bestaande warmtebedrijven kunnen structureel profiteren van de geothermiebron, al blijven zij wel zelf verantwoordelijk voor de duurzaamheid van de bronnen en leveringszekerheid. Zoals hierboven aangegeven, zijn zij niet verplicht om nu al op geothermie aan te sluiten totdat bestaande warmtenetten economisch zijn afgeschreven. Over deze onderwerpen vinden in het kader van de ontwikkeling van de geothermiebron nog gesprekken plaats.

### 6. Leveringszekerheid en back-up

Het warmtebedrijf is verantwoordelijk voor de leveringszekerheid, volgens de Wet collectieve warmte. Back-upvoorzieningen moeten onderdeel uitmaken van het warmtesysteem. Hoe die eruit gaan zien, wordt de komende tijd uitgewerkt. Afspraken over de leveringszekerheid worden gemaakt tussen de bronhouder en de afnemer. Eventuele kosten worden daarbij doorberekend volgens de wettelijke kaders en de kostprijs+-methodiek.

## **Aanleiding tot wijzigingen**

Deze zienswijze leidt niet tot aanpassingen in het warmteprogramma.

### **2.2.5 (Rechts)persoon 5: inwoner van Lelystad**

#### **Inhoud zienswijze**

Als inwoner van Lelystad maak ik me zorgen over de in mijn visie te snelle, niet realistische wijze waarop de ontwikkeling naar gasloos in gang is gezet.

Er wordt voorgespiegeld dat we hier de planeet mee gaan redden en ik zie dit als pure misleiding.

De nieuwe energiebronnen zon en wind zijn niet betrouwbaar en vooral ook niet duurzaam of milieuvriendelijk. De vervuiling vindt alleen plaats op andere plekken waar we het niet zien. Denk aan de kobaltwinning door kinderarbeid. Er zijn veel argumenten op te sommen waardoor zon en wind, gasloos verwarmen en elektrisch rijden niet bijdragen aan een schoner milieu, en op korte en langere termijn onrealistisch is. Ik ga ze hier niet uitgebreid opsommen.

Wat ik wel gedaan heb, is een lied schrijven waar ik slechts een paar nadelen verwoord maar vooral met de boodschap kom dat we misleid worden.

Graag vraag ik u hier aandacht voor. Dat ik mijn bezwaar zing, versterkt de boodschap, die een hartenkreet van mij is, met de wens naar een waarachtiger en in breder kader doordacht beleid.

#### **Klap van de molen**

We krijgen een klap van de molen  
Een klap van de molen  
Een klap van de molen niet van wind  
Wind is prachtig wind is krachtig lobbyisten supermachtig  
De belangen zijn te snappen voor een kind

De groene wind waait maar door  
De misleiding trekt zijn spoor...

Netcongestie in 't systeem want de opslag een probleem  
Onbetrouwbaarheid gevaar voor transitie lang niet klaar, maar...

De groene wind waait door  
De misleiding trekt zijn spoor....

Niet getoetst op haalbaarheid, blind naar voor als groen beleid  
Olie lekt er in het gras, waar eerst plek voor koeien was

We krijgen een klap van de molen  
Een klap van de molen  
Een klap van de molen niet van wind  
Wind is prachtig wind is krachtig  
En de overheid is machtig drukt toch door schijnbaar eensgezind

Splinters vliegen in het rond dus vervuiling van de grond  
Vogels in de lucht gespot als gehakt gaan ze kapot

We krijgen een klap van de molen  
Een klap van de molen  
Een klap van de molen niet van wind

Wind is prachtig wind is krachtig  
En bewoners nu waarachtig zeggen NEE we doen niet mee met dit bewind  
En bewoners nu waarachtig zeggen NEE tegen dit bewind, zeggen NEE tegen dit bewind

### **Reactie gemeente**

Uw zienswijze gaat vooral over het opwekken van elektriciteit met zon- en windenergie. Dit valt buiten het warmteprogramma. Hetzelfde geldt voor kobaltwinning en elektrisch rijden. Uw reactie op deze onderdelen kunnen we dus niet verwerken in het warmteprogramma.

Verder geeft u aan dat u zich zorgen maakt over het tempo van de warmtetransitie. Het tempo voor de warmtetransitie is gezet door het Rijk. Het Rijk heeft bepaald dat de gebouwde omgeving voor 2050 aardgasvrij moet zijn. De omvang van de opgave in onze gemeente vraagt om een gefaseerde aanpak, omdat we niet de hele stad in één keer aardgasvrij kunnen maken. Daarom zijn sommige wijken in Lelystad eerder aan de beurt dan andere wijken. In alle gevallen geldt echter dat we werken met een overgangstermijn voordat de gaslevering in een bepaalde wijk niet meer mogelijk is. Die termijn is bedoeld om iedereen in staat te stellen mee te gaan in de transitie en eventuele investeringen zoveel mogelijk af te schrijven.

### **Aanleiding tot wijzigingen**

Deze zienswijze leidt niet tot aanpassingen in het warmteprogramma.

## **2.2.6 (Rechts)persoon 6: energiecoöperatie Opgewekt Lelystad**

### **Inhoud zienswijze**

Als lokale energiecoöperatie onderschrijven wij de ambitie van de gemeente om uiterlijk in 2050 aardgasvrij te zijn en waarderen wij de duidelijke koers en structuur van het warmteprogramma. Met name de aandacht voor betaalbaarheid, isolatie en het bieden van handelingsperspectief zien wij als sterke uitgangspunten.

Tegelijkertijd zien wij belangrijke aandachtspunten en kansen om het programma te versterken, met name op het gebied van lokale eigendom, systeemintegratie en participatie.

### **1. Warmtenetten als ruggengraat: kans én risico**

Het programma zet sterk in op warmtenetten als dominante oplossing, met name in de eerste fasen. Vanuit coöperatief perspectief zien wij hierbij:

#### **Kansen:**

- Efficiënt gebruik van lokale bronnen zoals geothermie
- Vermindering van druk op het elektriciteitsnet (netcongestie)
- Collectieve schaalvoordelen

#### **Zorgen:**

- Risico op een nieuw centraal systeem met beperkte zeggenschap voor bewoners en bedrijven
- Mogelijke afhankelijkheid van één warmte-exploitant
- Onzekerheid over betaalbaarheid op lange termijn

**Ons standpunt:**

Warmtenetten kunnen een goede oplossing zijn, mits ze (deels) in lokaal eigendom zijn, een transparante en democratische governance hebben en open staan voor koppeling met lokale initiatieven. Coöperaties moeten gezien worden als publieke partner in de zin van de Wcw.

**2. Onderbelichte rol van energiecoöperaties**

In het document worden energiecoöperaties genoemd als mogelijke partner, maar hun rol blijft relatief beperkt en vrijblijvend.

Wij vinden dat dit anders moet. Energiecoöperaties kunnen namelijk:

- Lokale warmtebronnen ontwikkelen (zonthermie, restwarmte, aquathermie)
- Collectieve systemen beheren (kleinschalige warmtenetten, microgrids)
- Draagvlak organiseren onder bewoners en bedrijven
- Investerings lokaal houden

**Voorstel:**

- Geef energiecoöperaties een formele rol in warmtekavels
- Werk toe naar minimaal 50% lokaal eigendom, analoog aan RES-principes
- Betrek coöperaties structureel bij wijkuitvoeringsplannen

**3. Te beperkte systeemblik (elektra – warmte – opslag)**

Het warmteprogramma benadert warmte grotendeels als een losstaand systeem, terwijl in de praktijk sprake is van één integraal energiesysteem. Belangrijke gemiste koppelingen:

- Elektriciteitsnet en netcongestie
- Lokale opwek (zon, wind)
- Energieopslag (batterijen, waterstof, warmtebuffers)
- Slimme sturing (EMS)
- Risico: suboptimale keuzes en hogere maatschappelijke kosten.

**Voorstel:**

Ontwikkel per wijk/gebied een integraal energiesysteemontwerp.

Combineer:

- Warmtenetten
- All-electric oplossingen
- Lokale opwek en opslag
- Geef ruimte aan lokale energiegemeenschappen (zoals op bedrijventerreinen)

**4. Bedrijventerreinen: coöperatieve dimensie ontbreekt**

Het programma benoemt bedrijven als aparte doelgroep, maar de coöperatieve dimensie ontbreekt. Terwijl juist hier grote kansen liggen: restwarmte-uitwisseling tussen bedrijven, collectieve energieopwek en opslag en lokale energiemarkten. Dit sluit direct aan bij lopende initiatieven zoals energiehubbs en coöperatieve microgrids.

**Voorstel:**

- Ontwikkel bedrijventerreinen als energiehubbs
- Faciliteer coöperatieve structuren tussen bedrijven
- Koppel warmteprogramma aan economische ontwikkeling

**5. Participatie: van informeren naar mede-eigenaarschap**

Het programma zet in op participatie, maar blijft vooral gericht op informeren en consulteren. Voor een transitie van deze omvang is dat onvoldoende. Wat nodig is: mede-eigenaarschap, financiële participatie en lokale zeggenschap.

### **Voorstel:**

- Maak participatie gelijk aan co-creatie
- Geef bewoners en ondernemers:
  - Invloed op systeemkeuze
  - Mogelijkheid tot investeren
  - Veranker dit in beleid en uitvoering

### **6. Betaalbaarheid en vertrouwen**

Betaalbaarheid is terecht een kernuitgangspunt, maar vertrouwen ontstaat niet alleen door kosten, maar door transparantie, keuzevrijheid en lokale betrokkenheid.

### **Ons standpunt:**

Lokale coöperatieve modellen dragen aantoonbaar bij aan: lagere kosten op lange termijn, meer draagvlak en minder weerstand.

### **Conclusie**

Het warmteprogramma biedt een stevige basis, maar kan aanzienlijk worden versterkt door:

#### **1. Lokale verankering**

- Grotere rol voor energiecoöperaties
- Stimuleren van lokaal eigendom

#### **2. Systeemintegratie**

- Warmte, elektriciteit en opslag combineren
- Gebiedsgerichte energiesystemen

#### **3. Echte participatie**

- Van inspraak naar mede-eigenaarschap

#### **4. Ruimte voor innovatie**

- Energiehubs op bedrijventerreinen
- Coöperatieve microgrids

### **Tot slot**

Wij gaan graag in gesprek met de gemeente om deze punten verder uit te werken en samen te bouwen aan een betaalbaar, betrouwbaar en lokaal gedragen energiesysteem voor Lelystad.

### **Reactie gemeente**

Bij uw standpunt onder 1 zijn we het met u eens. De gevraagde ruimte (voor warmtecoöperaties) wordt ook geboden in het warmteprogramma. Daarbij benadrukken wij dat we graag in gesprek gaan (en blijven) met lokale initiatiefnemers.

Ook geldt dat wij alle relevante stakeholders, zoals warmtecoöperaties, betrekken bij het opstellen van warmtekavels. En dat geïnteresseerde partijen zich kunnen inschrijven op een warmtekavel dat in de markt wordt gezet. Daarbij geldt uiteraard wel dat partijen moeten voldoen aan de wettelijke geschiktheidseisen en andere wettelijke eisen, bijvoorbeeld op het gebied van haalbaarheid, betaalbaarheid en (publiek) eigendom.

U vraagt onder 3 om per wijk een integraal ontwerp te maken voor het energiesysteem. Dat doen we volgens ons al. Denk bijvoorbeeld aan de energieconceptenstudie voor het centrumgebied. Daarbij is het niet zo dat gebouw-eigenaren verplicht zijn om aan te sluiten op het collectieve voorkeursalternatief. En, zoals we hiervoor al uiteengezet hebben, laat het warmteprogramma ruimte voor lokale initiatieven.

Ook uw visie op bedrijventerreinen (onder 4) wordt grotendeels al gevolgd. Voor de grote bedrijventerreinen in de gemeente Lelystad wordt een apart spoor doorlopen (maatwerk aanpak), waarbij nadrukkelijk wordt gezocht naar samenwerking en collectiviteit daar waar dat de meeste meerwaarde heeft.

Voor participatie geldt dat dit een vast onderdeel is van de verdere planvorming en -uitwerking (zie uw zienswijze onder 5). Denk daarbij aan de wijkuitvoeringsplannen die een verdiepende en meer gedetailleerde slag maken per wijk. Waar mogelijk en nodig kiezen we hier voor een andere trede van de participatieladder (dus bijvoorbeeld co-creatie in plaats van raadplegen).

Zoals al eerder opgemerkt, gaan we graag het gesprek met u aan in het vervolgtraject.

### **Aanleiding tot wijzigingen**

Deze zienswijze leidt niet tot aanpassingen in het warmteprogramma.

## **2.2.7 (Rechts)persoon 7: Huurdersvereniging Ons Belang (HVOB)**

### **Inhoud zienswijze**

Op 22 januari zonden we jullie onze reactie op een conceptversie van bovengenoemd programma.

Jullie reactie ontvingen wij op 25 maart via de bijlagen bij het ter visie gelegde ontwerp warmteprogramma. Een document waarin onder meer gereageerd werd op de inbreng van alle stakeholders die in die fase geraadpleegd werden.

Dit antwoord laat ruimte voor nadere invulling open. Wij hebben ons beraden hoe wij het best die invulling vorm kunnen geven:

- Via de nu gestarte formele procedure. Wij zouden dan dezelfde thema's, weliswaar geactualiseerd na jullie reactie, kunnen inbrengen:
  - o keuze van de techniek
  - o betaalbaarheid
  - o participatie en betrokkenheid
  - o bestuursvorm en financiering overheidsbedrijf
- Via onze reguliere contacten met de gemeente over dit onderwerp:
  - o het bilaterale, inmiddels tripartite overleg over de warmtetransitie
  - o het proces van het opstellen, uitvoeren en monitoren van Prestatieafspraken

Alles afwegende kiezen wij voor de optie van het overleg. Wij hebben het vertrouwen dat we via die weg, binnen onze mogelijkheden, de belangen van de 10.000 huurders kunnen behartigen.

### **Reactie gemeente**

We blijven graag met HVOB in gesprek over onze plannen en de gevolgen daarvan voor huurders in Lelystad. De aandachtspunten die u noemt, nemen we mee bij de verdere uitwerking van de warmtetransitie.

### **Aanleiding tot wijzigingen**

Deze zienswijze leidt niet tot aanpassingen in het warmteprogramma.

## 2.2.8 (Rechts)persoon 8: inwoner van Lelystad

### Inhoud zienswijze

Dit schrijven is gericht aan de Gemeente Raad van Lelystad, alsmede het college van B&W Lelystad, de uitvoerende ambtenaren van de Gemeente Lelystad en andere betrokkenen.

Ik richt mij tot u om kort te reageren op het voorliggende Ontwerp Warmteprogramma 2026-2050 en mijn bezwaar kenbaar te maken op het voorliggende plan.

Als burger heb ik recht om 'zienswijzen' in te dienen of deel te nemen aan 'participatieprocessen' op lokaal/wijkniveau. Dit laatste dan wel op basis van het dan al definitief vastgestelde "Warmteprogramma 2026-2050".

Daar ligt dan ook het probleem dat ik zie van dit en alle andere 'beleidsdocumenten' waar wij mee worden overspoeld die pas veel later in de toekomst echt dichtbij komen en dat we dan geconfronteerd worden met situaties waar we in feite geen invloed meer op hebben.

### 1. De opgave om aardgasvrij te worden wordt vooral door landelijke wetgeving bepaald

Dit is een punt dat echt nog niet vast staat, zeker gezien de gewijzigde situaties in Europa, maar ook daarbuiten. Sinds 2022 is de situatie dermate gewijzigd dat Nederland afhankelijk is geworden en daar zal 'landelijk' het laatste woord nog niet over gesproken zijn. Ook Netcongestie (als bepalende factor in de techniekkeuze) is 'bijzonder' voor Lelystadse bewoners, in een polder die volstaat met Windmolens en zonnepanelen en de maxima centrale! M.a.w. nu blijven voortborduren op de Kadernota Op weg naar nieuwe energie (De Transitievisie Warmte Lelystad 2020-2050, vastgesteld 18-5-2021) en ook nog voordat de definitieve Omgevingsvisie 2050 is vastgesteld lijkt mij dan ook de verkeerde volgorde.

Hetzelfde geldt voor het wettelijk kader dat nog in ontwikkeling is: Het gaat hierbij om de Wet collectieve warmte, de Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie en de bijbehorende uitvoeringsbesluiten.

Ook heeft de gemeente nu nog niet de beschikking over een instrumentarium (aanwijsbevoegdheid) om te kunnen bepalen dat er echt geen aardgas meer geleverd mag worden.

Indien de ontwikkeling in bepaalde wijk nu problemen oplevert i.v.m. de huidige Kadernota Op weg naar nieuwe energie, dan zal een 'lokale' wijziging eerder voorhanden liggen, waarbij de bewoners een echte participatieproces kunnen doorlopen.

Ik verzoek u dan ook het Warmteprogramma 2026-2050 te herzien nadat de omgevingsvisie 2050 is vastgesteld en derhalve een beleid vast te stellen en dan een nieuwe mogelijkheid te geven aan de burgers om hier op te reageren.

### 2. Klimaatakkoord/ klimaatwet

Recentelijk is bekend geworden dat de scenario's m.b.t. de opwarming van de aarde die tot nu toe gehanteerd worden niet realistisch zijn. De aannames lopen steeds meer uit de pas met de reële ontwikkelingen in de wereld zie: <https://nos.nl/artikel/2613122-klimaatwetenschappers-nemen-afscheid-van-extreme-scenario-s> Het klimaatpanel van de Verenigde Naties werkt sinds 2023 aan de volgende editie van zijn voornaamste rapport dat in delen verschijnt tussen 2027 en 2029

Gezien deze informatie zal '2050' ook niet realistisch zijn en is dit te meer een reden om het warmteprogramma nu niet vast te stellen, zie ook punt 1.

De gemeente heeft tot uiterlijk 31 december 2027 de tijd om een (nieuw) warmteprogramma op- en vast te stellen, ook hier geldt: eerst wijzigingen in omgevingswet (art. 3.6) en het vaststellen van de omgevingsvisie 2050 later in het jaar 2026 en het wijzigen van het omgevingsplan zelf. Ook de Wet collectieve warmte (Wcw) is nog niet vastgesteld.

### **3. Het collectieve voorkeursalternatief – ter vervanging van aardgas – op basis van recente, modelmatige berekeningen is gewijzigd.**

De aanwijsbevoegdheid wordt vastgelegd in de uitvoeringsfase van de beleidscyclus, als algemene regel in het omgevingsplan.

Ook geeft de Wet gemeentelijke instrumenten warmtetransitie (Wgiw) onder voorwaarden meer juridische mogelijkheden om sturing te geven aan de warmtetransitie.

Zolang de Wgiw niet is vastgesteld, kan ik niet akkoord gaan met het Warmteprogramma 2026-2050. Ik verzet me tegen de sturende mogelijkheid zolang het kan. De gemeente kan nu nog niet bepalen dat ik mij moet verplichten van het 'aardgas' af te gaan, zonder daarvoor financieel schadeloos gesteld te worden, dit betreft zowel diverse investeringen als verhoging van warmteprijzen door publieke instellingen. Het warmteprogramma richt zich op het aardgasvrij maken van de bestaande bouw.

Het Warmteprogramma nu vast te stellen is te vroeg in het proces van wetgeving! En bovendien niet noodzakelijk voor nieuwe woningbouw (als een van de belangrijkste peilers in het beleid van de gemeente Lelystad).

Dit bericht wordt per email verstuurd, graag doorsturen naar de bevoegde personen/ bevoegd gezag.

#### **Reactie gemeente**

Hieronder reageren wij puntsgewijs op uw zienswijze. Wij waarderen het in elk geval dat u de moeite neemt om uw zienswijze met ons te delen.

U schrijft dat de omstandigheden in de wereld sinds het vaststellen van de Transitievisie Warmte in 2021 ingrijpend veranderd zijn. Wij delen deze observatie. En schrijven hierover ook het een en ander in de inleiding van het warmteprogramma. Wij zijn echter van oordeel dat dit juist aanleiding geeft tot het voortzetten van de warmte- en energietransitie om onder meer afhankelijkheid van het buitenland af te bouwen.

Daarbij geldt dat het Rijk hierin bepalend is. Het Rijk bepaalt de kaders waarbinnen de gemeente(n) moeten uitvoeren. Wij bouwen daarom voort op de kaders zoals die er nu zijn. Ook in de toekomst blijft de gemeente mede afhankelijk van landelijke wetgeving, besluitvorming en technische ontwikkelingen. Mocht het Rijk op enig moment besluiten van koers te wijzigen, hetgeen op dit moment niet aan de orde is, dan is dat het moment om ook als gemeente bij te sturen. Daarvoor kunnen dan bijvoorbeeld de actualisatiemomenten van het warmteprogramma worden gebruikt.

U verwijst meermaals naar de Omgevingsvisie van de gemeente Lelystad die nog niet in werking getreden zou zijn. Dat is niet juist: de Omgevingsvisie is in februari 2026 door de gemeenteraad vastgesteld en daarna in werking getreden.

Wat betreft het wettelijk instrumentarium geldt inderdaad dat het nog niet (volledig) beschikbaar is. De relevante wet- en regelgeving treedt de komende periode gefaseerd in werking. Het wetgevingsproces neemt veel tijd in beslag omdat onder meer goed gekeken is naar de eventuele gevolgen voor bijvoorbeeld het eigendomsrecht van gebouweigenaren.

Dat het instrumentarium nog niet volledig in werking getreden is, betekent echter niet dat de gemeente niet al een warmteprogramma, dat wil zeggen een programma dat al aan alle toekomstige wettelijke eisen voldoet, mag vaststellen. Op dit moment beraadt het Rijk zich op overgangsrecht om straks dubbel werk voor "koplopers" zoals de gemeente Lelystad te voorkomen als het warmteprogramma een formele basis in de Omgevingswet krijgt (waarnaar u ook verwijst). Er is dan ook geen aanleiding om te wachten.

In het bijzonder gaat uw aandacht uit naar de zogenaamde aanwijsbevoegdheid die de gemeente in elk geval wil inzetten in fase 1. Dit instrument zal – in lijn met het voorgaande – op korte termijn beschikbaar komen voor de gemeente. Wil de gemeente het instrument kunnen gebruiken, dan moet zij het voornemen daartoe echter nu al opnemen in het warmteprogramma. Uiteindelijk vindt de inzet van de aanwijsbevoegdheid plaats door het wijzigen van het omgevingsplan en met gebruikmaking van de door het Rijk vastgestelde overgangstermijnen. Die termijnen stellen iedereen in staat om mee te doen én eventueel gedane investeringen nog (zoveel mogelijk) af te schrijven.

Wij verwachten niet dat schadeloosstelling aan de orde zal zijn. De warmte- en energietransitie is immers een normale maatschappelijke ontwikkeling en valt dus vrijwel altijd onder het normaal maatschappelijk risico. Slechts in situaties waarbij gebouweigenaren onevenredig worden getroffen in vergelijking met anderen, kan een vorm van (nadeel)compensatie aan de orde zijn. Dat zal op dat moment en van geval tot geval beoordeeld moeten worden.

### **Aanleiding tot wijzigingen**

Deze zienswijze leidt niet tot aanpassingen in het warmteprogramma.

## **2.2.9 (Rechts)persoon 9: LTO Noord**

### **Inhoud zienswijze**

LTO Noord afdeling Oostelijk Flevoland heeft met belangstelling kennisgenomen van het Ontwerp warmteprogramma 2026–2050 van de gemeente Lelystad. Wij waarderen de inzet van de gemeente om richting te geven aan de energietransitie en willen via deze zienswijze enkele aandachtspunten meegeven, met name wat betreft het buitengebied en de agrarische sector.

### **Buitengebied en alternatieven voor aardgas**

In het ontwerp wordt terecht benoemd dat het buitengebied op dit moment nog niet zonder aardgas kan. LTO Noord afdeling Oostelijk Flevoland onderschrijft dit uitgangspunt. Voor veel agrarische bedrijven en verspreid liggende woningen zijn op korte en middellange termijn nog geen volwaardige, haalbare alternatieven beschikbaar. Wij vinden het van belang dat de gemeente dit realistische uitgangspunt blijft hanteren en dat er ruimte blijft voor maatwerk. Daarbij is het essentieel dat de gemeente structureel in overleg blijft met de landbouwsector en bewoners van het buitengebied over toekomstige mogelijkheden en keuzerichtingen. Nieuwe warmte- en energieoplossingen moeten eerst bewezen, haalbaar, schaalbaar en betaalbaar zijn voordat van ondernemers en bewoners verwacht kan worden dat zij de overstap maken.

### **Biogas, groengas en netcongestie**

In het ontwerp wordt gesteld dat de productie van biogas en groengas mogelijk netcongestie kan verzwaren. LTO Noord afdeling Oostelijk Flevoland wil deze bewering nuanceren. Hoewel de productie van groengas inderdaad elektriciteit vraagt, vindt deze vraag veelal geleidelijk over de dag plaats. Bovendien kan het gebruik van (groen)gas juist op piekmomenten, zoals aan het eind van de middag en begin van de avond, een congestieverzachtend effect hebben doordat minder elektrische warmtetoepassingen nodig zijn. Biogas en groengas kunnen daarmee juist bijdragen aan flexibiliteit in het energiesysteem en zouden vanuit dat perspectief nadrukkelijker als kans kunnen worden meegenomen in het warmteprogramma.

### **Tot slot**

LTO Noord afdeling Oostelijk Flevoland hecht veel waarde aan een constructieve samenwerking met de gemeente Lelystad bij de verdere uitwerking en uitvoering van het warmteprogramma. Wij stellen daarom voor om een vast contactpersoon aan te wijzen vanuit het LTO-bestuur. Vanuit LTO Noord Oostelijk Flevoland fungeert [xxx] als aanspreekpunt. Voor meer informatie kunt u daarom met hem contact opnemen.

Graag gaan wij in overleg en maken wij kennis om onze achterban en expertise actief te betrekken bij vervolgstappen.

---

Wij vertrouwen erop dat deze zienswijze wordt meegenomen bij de verdere vaststelling en uitwerking van het warmteprogramma 2026–2050.

### **Reactie gemeente**

Hartelijk dank voor uw zienswijze. Wij vinden het ook van groot belang om de agrarische sector in Lelystad de komende jaren te blijven betrekken bij de warmte- en energietransitie in onze gemeente. Uw aanbod daartoe nemen we dan ook graag aan.

Uw zorgpunten over beschikbaarheid, haalbaarheid en betaalbaarheid zijn ons bekend en vinden we ook belangrijk. Uw opmerkingen over groen gas en biogas nemen we, waar relevant, mee bij toekomstige uitvoeringsplannen en bij een volgende actualisatie van het warmteprogramma.

### **Aanleiding tot wijzigingen**

Deze zienswijze leidt niet tot aanpassingen in het warmteprogramma.

### 3 CONCLUSIE ZIENSWIJZEN

---

De hiervoor behandelde zienswijzen geven aanleiding om het warmteprogramma aan te passen. Het gaat daarbij uitsluitend om wijzigingen in de vorm en leesbaarheid van het document. De inhoud van het warmteprogramma blijft ongewijzigd. De aanpassingen betreffen:

- De opmaak van het warmteprogramma is gewijzigd. Het document is nu opgemaakt als staande A4 in plaats van als liggende A4.
- Er zijn verschillende tekstuele wijzigingen gedaan om de leesbaarheid van het document te verbeteren. Deze wijzigingen hebben geen invloed op de inhoud van het warmteprogramma en worden daarom niet afzonderlijk toegelicht.

## 4 AMBTSHALVE WIJZIGINGEN

---

Er is aanleiding om het warmteprogramma ambtshalve aan te passen. We hebben het volledige warmteprogramma nog eens kritisch doorgenomen. Daarbij zijn verschrijvingen hersteld en cijfers geactualiseerd. Ook is de begrippenlijst uitgebreid.

Daarnaast is het document herschreven volgens de principes van duidelijke taal, zodat het voor inwoners beter leesbaar is.

